

Dolores Mumelaš
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
dmumelas@nsk.hr

ISSN 1845-2434
[CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Europski dokumentacijski centri – dodatna podrška knjižničnom poslovanju

European Documentation Centre – Additional Support for Library Operations

Stručni rad

Sažetak: Europski dokumentacijski centri (EDC) predstavljaju glavne izvore informacija povezane s djelovanjem Europske unije (EU). Osnivaju se potpisivanjem sporazuma o partnerstvu između Europske komisije i institucije domaćina. Iako centri sadržajno pokrivaju širok spektar različitih tematskih područja najčešće se nalaze unutar knjižnica institucija usmjerenih na područja prava, politike i ekonomije. S obzirom na važnost informacija o EU-u, osoblje EDC-ova treba pomoći svojim korisnicima u njihovu definiranju, traženju i prepoznavanju. Također, u okviru poslovanja institucije u kojoj djeluju, centri organiziraju različite aktivnosti, konferencije, dijaloge s građanima, seminare i sl. kako bi promovirali svoje usluge kroz politike EU-a, često u suradnji s drugim sličnim institucijama.

Ključne riječi: europski dokumentacijski centri, informacije o EU-u, korisnici knjižnica, knjižnično poslovanje, informacijske usluge

Povijesni razvoj europskih dokumentacijskih centara

Europski dokumentacijski centri (EDC) od svog nastanka do danas predstavljaju jedan od glavnih izvora informacija o djelovanju i politikama Europske unije (EU). Prvi ovakvi centri nastali su 1963. godine, a osnovala ih je Europska komisija kako bi podržala europsku ideju ujedinjene Europe putem službenih informacija. Status EDC-a uglavnom se pripisuje knjižnicama ustanovama iz sustava visokog obrazovanja posebnim sporazumom između institucije domaćina i Europske komisije (Katsirikou, Rigakou, Giannopoulou, 2017).

Sporazumom se institucije domaćina obvezuju da će osigurati prostor i potrebno osoblje, a u zamjenu im Ured za publikacije Europske unije besplatno šalje dokumente koje su izdale i objavile institucije EU-a (Terra, 2010). Ovakva se infrastruktura smatra ključnom za promicanje obrazovanja i istraživanja u području europskih politika, jer se europska integracija i izgradnja Unije izravno tiču i akademske zajednice. Zato se EDC-ovi smatraju i najstarijim prenositeljima službenih informacija koje je stvorila Europska komisija (Katsirikou, Rigakou, 2017), stoga i ne čudi da se proširenjem EU-a otvaralo sve više ovakvih centara diljem Europe.

Upravljanje i koordinacija EDC-ovima 90-ih je godina bila odgovornost Glavne uprave za obrazovanje Europske komisije, a 2001. godine ta je odgovornost prebačena na Glavnu upravu za komunikaciju. Glavni razlog promjene odgovornosti bio je približavanje europskih poslova svakom europskom građaninu pružanjem slobodnog pristupa informacijama o aktivnostima EU-a, a posljedično tome EDC-ovi su proširili svoje djelovanje i postali dostupni ne samo akademskoj i istraživačkoj zajednici već i široj javnosti. S obzirom na veliko proširenje EU-a, tri godine kasnije nastao je *Europe Direct* – nova jedinstvena platforma za sve dobavljače informacija iz EU-a. *Europe Direct* ima posredničku funkciju u prenošenju informacija i pozitivne slike o Europi za sve građane EU-a. Na taj se način poboljšavaju znanja građana o europskim pitanjima, a potiče se i rasprava i dijalog između građana i institucija EU-a. Godine 2018. sastavljen je novi sporazum o partnerstvu u kojem je naglasak stavljen na poboljšanje komunikacije s građanima, suradnju, organizaciju raznih aktivnosti te na mrežnu prisutnost centara (Katsirikou, Rigakou, Giannopoulou, 2017). Na taj način EDC-ovi djeluju i kao potpora knjižničnom poslovanju te dok s jedne strane šire ideje EU-a, s druge strane promoviraju usluge knjižnica, a sve u cilju odgovaranja na korisničke potrebe akademske i šire zajednice.

Hrvatski europski dokumentacijski centri

U Hrvatskoj postoji sedam europskih dokumentacijskih centara i to u sljedećim institucijama: Institutu za razvoj i međunarodne odnose, knjižnici Pravnog fakulteta Osijek, knjižnici Pravnog fakulteta u Zagrebu, knjižnici Pravnog fakulteta u Rijeci, Knjižnično-dokumentacijskom centru Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, Knjižnici Ekonomskog fakulteta u Splitu i Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Svaki od centara usmjeren je u najvećoj mjeri na korisnike matične institucije, ali i na cjelokupnu hrvatsku akademsku zajednicu i širu javnost.

Hrvatski EDC-i u najvećoj su mjeri smješteni pri knjižnicama. Glavna im je uloga promicanje i razvijanje studijskih i istraživačkih djelovanja u području europskih integracija, omogućavanje pristupa informacijama i izvorima o EU-u i njezinim politikama. Uz to, organiziraju tribine o EU-u, surađuju s ostalim europskim informacijskim službama i mrežama kako bi prenijeli sve potrebne informacije u okviru javnog informacijsko-

komunikacijskog djelovanja mreže *Europe Direct* (Kežić Pucketić, Siber, 2018). Također, centri sudjeluju na nacionalnim godišnjim sastancima mreže *Europe Direct* u organizaciji Predstavništva Europske komisije u Republici Hrvatskoj, te prema mogućnostima sudjeluju i na godišnjim sastancima mreže *Europe Direct* na razini EU-a.

Europski dokumentacijski centri pri knjižnicama

Posljednji podaci pokazuju da postoje 284 europska dokumentacijska centra u 28 zemalja Europe, a zastupljeni su u svim državama članicama osim u Litvi i Luksemburgu (Europska komisija, 2021b). Većina centara nalazi se u sklopu knjižnica institucija u sustavu visokog obrazovanja, dok ih se nekoliko nalazi u knjižnicama znanstvenih i političkih instituta. Pregledavajući knjižnice institucija u sustavu visokog obrazovanja u kojima se EDC-ovi nalaze, može se reći da su to najčešće fakulteti iz područja prava, ekonomije i politike. S obzirom na sadržaj koji EDC-ovi nude i njihovu usmjerenost na pravo, ekonomiju i politike Europske unije, Centri se izvrsno uklapaju u fond i poslovanje spomenutih knjižnica.

Matična institucija i Europska komisija obvezne su izvršavati zadaće na koje su pristale s obzirom na potpisani sporazum o partnerstvu. Prema sporazumu, EDC-ovi služe kao referentna točka za sve informacije vezane za EU te omogućuju pristup publikacijama i dokumentima Ureda za publikacije EU-a. Također, EDC-ovi vode brigu o pristupu spomenutim publikacijama na mreži te nude mogućnost njihove integracije u knjižnični katalog. Osim toga, surađuju s drugim informacijskim centrima mreže *Europe Direct*, kao i s drugim institucijama s ciljem širenja informacija o EU-u. Potiče ih se i na organizaciju dijaloga s građanima te aktivnosti poput debata, konferencija i sl., a o provedenim programima izvješćuju Europsku komisiju. S druge strane, ugovorom se Europska komisija obvezuje EDC-ima dati status „privilegiranog korisnika“ na stranicama Ureda za publikacije EU-a, kako bi im se omogućilo naručivanje publikacija. Također, podupire se kontakt s ostalim službama Komisije, a nudi se i pomoć u izobrazbi knjižničara zaposlenih u centrima. Uz to, Europska komisija ima zadaću olakšati grupne posjete centrima, pozivati i podupirati ih u organizaciji i sudjelovanju u dijalozima s građanima o pitanjima vezanim za EU. Osim toga, Europska komisija organizira sastanke u kojima sudjeluju centri i nacionalna predstavništva kako bi razmijenili iskustva (Europska komisija, 2018). Sporazumom oba potpisnika imaju uzajamnu korist, ali zajednički im je cilj pravodobno i točno informirati širu javnost o aktualnim temama koje su bitne za njihovo djelovanje unutar europske zajednice.

Korisnici knjižnica i njihova potreba za informacijama o Europskoj uniji

Knjižnice i EDC-ovi na raspolaganju su korisnicima da bi saznali sve informacije koje bi mogle doprinijeti njihovom boljem razumijevanju EU-a, te prednostima koje ostvaruju kao stanovnici EU-a. Osim što se koriste za dobivanje općih informacija o EU-u, izdanja EU-a mogu služiti i kao podloga za pisanje akademskih i istraživačkih radova, u druge profesionalne svrhe ili za proširivanje opće kulture. Informacije, publikacije i dokumenti EU-

a dostupni su svugdje pa ih tako osim u knjižnicama i europskim dokumentacijskim centrima možemo pronaći na mreži (portali, baze, službene stranice i sl.) i putem medija (televizija, radio, dnevne tiskovine, časopisi i sl.).

U svijetu je provedeno nekoliko istraživanja o potrebama korisnika za ovakvom vrstom informacija. Tako je u Hrvatskoj 2013. godine provedena studija s ciljem istraživanja informacijskih potreba i ponašanja korisnika narodnih knjižnica vezanih za informacije i građu o EU-u. Studija je pokazala da su korisnici svjesni važnosti informacija o EU-u do kojih najčešće dolaze putem interneta i ostalih medija. Ukazano je na to da bi ova vrsta informacija trebala biti vidljivija kako bi je korisnici koristili u većem broju. Fokus informacija ne bi trebao biti isključivo na informacijama u njihovom originalnom formatu, već bi trebale biti predstavljene na pristupačan, atraktivan i razumljiv način (Tanacković, Radmilović, Badurina, 2017). Opsežnije istraživanje informacijskog ponašanja korisnika EDC-ova provedeno je nekoliko godina ranije, a obuhvatilo je 55 centara. Istraživanje je pokazalo da se informacije o EU-u najčešće koriste za pisanje akademskih i istraživačkih radova o EU-u te za dobivanje općih informacija. Informacije se najčešće pronalaze na mreži i u knjižnicama, a kao najkorisniji izvori navedeni su dokumenti EU-a koje su objavila europska tijela i mrežne informacije na službenim stranicama institucija EU-a. Ispitanici, odnosno korisnici centara, potvrdili su da im je najdragocjeniji aspekt europskih informacija njihova ažurnost s obzirom na to da se objavljuju gotovo svakodnevno, no to je navedeno i kao otegotna okolnost budući da ponekad dovodi do nepregledne količine službenih publikacija i dokumenata koje je zato teže pretraživati (Terra, 2010). Iste je godine provedena studija u EDC-ovima Španjolske i Portugala kojom su se istražile korisničke potrebe, potražnja i korištenje informacija o EU-u. Korisnici su se u najvećoj mjeri za pretraživanje ovakvih informacija koristili internetom i fondom centra i to u akademske svrhe. Teme koje su ih najviše zanimale odnosile su se na aktivnosti EU-a, ljudska prava, zapošljavanje, socijalna pitanja i obrazovanje. Istaknuto je da korisnici ne znaju precizno izraziti svoje potrebe za informacijama o EU-u. Ispitanici su naveli da im pretragu olakšava dostupnost publikacija i dokumenata u elektroničkom obliku te činjenica da su navedeni izvori prevedeni na njihov materinji jezik (González, Terra, 2013). Starije istraživanje također potvrđuje da, ukoliko želi djelovati uspješno, EDC mora imati osoblje koje je detaljno upoznato s načinima i alatima kojima najbolje mogu odgovoriti na potrebe korisnika koji je tipično okarakteriziran kao netko tko ima ideju o tome što želi, ali ne zna točno gdje i kako pronaći ono što mu je potrebno (Sargent, Parker, Marcella, 2000).

Iz navedenih istraživanja može se zaključiti da su prednosti informacija o EU-u laka dostupnost, ažurnost i nepristranost, a najvažnije publikacije i dokumenti prevedeni su na sve jezike EU-a. Ipak, kao neke od problema u njihovu pretraživanju i korištenju mogu se navesti prevelika količina informacija, teško oblikovanje korisničkog upita te poteškoće u razumijevanju terminologije EU-a. Korisnici u većoj mjeri posežu za mrežnim izvorima s

obzirom na to da su lakše pretraživi i uvijek dostupni. Na EDC-ovima je da osiguraju sve što je potrebno za pristup izvorima informacija o EU-u, uz stručno osoblje koje će korisnicima pomagati prilikom oblikovanja upita i pretraživanja svih vrsta izvora.

Usluge i aktivnosti europskih dokumentacijskih centara

Osim zadaća spomenutih u sporazumu o partnerstvu između EDC-ova i Europske komisije, knjižnice u kojima EDC-ovi djeluju obavljaju i svoje redovne aktivnosti, pa tako građa centra prolazi kroz više knjižničnih procesa. To uključuje cirkulaciju građe, katalogizaciju, klasifikaciju i indeksiranje, a po potrebi i međuknjižničnu posudbu i sl. Ipak, osim okupljanja, čuvanja i omogućavanja dostupnosti publikacija EU-a, naglasak je i na dinamičnoj ulozi knjižnica koje u okviru centara organiziraju razna događanja na kojima se govori o europskim pitanjima, a kojima povećavaju svijest akademske i lokalne zajednice o EU-u (Katsirikou, Rigakou, 2017).

Ovisno o mogućnostima EDC-a i institucije u kojoj se nalazi, knjižnično osoblje organizira razne prigodne aktivnosti za zajednicu u kojoj djeluju. Aktivnosti, koja mogu pokriti raznovrsna tematska područja, obično se organiziraju u suradnji s Europskom komisijom, matičnom institucijom, vanjskim institucijama kao i drugim EDC-ovima. Istraživanje provedeno na uzorku od 122 EDC-a, kojim su se ispitale usluge, informacijski alati i provedeni programi EDC-ova, pokazalo je da su najpopularnije aktivnosti organiziranje seminara i prigodnih događanja. Tematska područja koja korisnici najčešće traže odnose se na pravo, ekonomiju i financije, a alati kojima se najčešće služe su knjižnični katalozi, službene mrežne stranice EDC-a te društvene mreže. Najviše korištene usluge centara su pristup internetu, čitaonice, služenje promotivnim materijalom EDC-a i *Pitajte knjižničara* (Katsirikou, Rigakou, Giannopoulou, 2017).

Postupni prijelaz s tiskana na elektronička izdanja doveo je do velikih promjena u poslovanju EDC-ova. Knjižnice su prestale brinuti isključivo o tiskanim publikacijama i svoje su poslovanje proširile na elektroničke izvore uključujući i mrežne portale i pristup raznim informacijskim izvorima. Prednosti (europskih) elektroničkih izvora u odnosu na tiskane su te da ne zauzimaju fizički prostor, besplatni su, istovremeno ih može koristiti neograničen broj korisnika, dostupni su 24 sata na dan i lako su prenosivi (Europska komisija, 2013). Kao što je napomenuto u prethodnom potpoglavlju, korisnici se ponekad teško mogu nositi s obilnom količinom izdanja publikacija i dokumenata o EU-u i teško im je definirati svoju informacijsku potrebu. Zato mnogi knjižničari EDC-ova pružaju tečajeve informacijske pismenosti koji nude uvid u služenje alatima za pristup informacijama EU-a poput mrežnih kataloga, internih i vanjskih baza podataka, te drugih pouzdanih izvora. Tečajevi informacijske pismenosti obično se provode za specijalizirane grupe korisnika (studente, profesore, istraživače, knjižničare, zaposlenike i sl.) unutar nadležne institucije (Katsirikou, Rigakou, 2017).

Neophodno je spomenuti aktivnosti EDC-ova na društvenim mrežama s obzirom na to da njima često promoviraju usluge centara jer su dostupne svima i jednostavne za uporabu. Anketno istraživanje koje je provedeno u 142 EDC-a, pokazalo je da centri u najvećoj mjeri koriste *Facebook*. Kao pozitivne strane korištenja društvenih mreža centri su naveli: mogućnost pisanja kratkih i upečatljivih poruka, jednostavnost, dostupnost široj javnosti, besplatnost, jednostavnu i brzu komunikaciju s korisnicima te mogućnost dijeljenja drugih poveznica. Nedostaci korištenja društvenih mreža koje centri navode su: povećanje opsega poslova, nedostatak vremena, nedostatak osoblja i nestabilne poveznice (Europska komisija, 2013).

S obzirom na to da EDC-ovi prilagođavaju svoje poslovanje ciljanoj skupini korisnika, prilagođavaju se i njihovim navikama u pogledu korištenja društvenih mreža. Iako je *Facebook* i dalje vodeća društvena mreža za EDC-ove, centri kreiraju i profile na *Twitteru*, *Instagramu* i sl., a sve kako bi se što više približili redovnim i potencijalnim korisnicima.

Budućnost europskih dokumentacijskih centara

S obzirom na pandemiju, nemoguće je ne osvrnuti se na poslovanje EDC-ova u uvjetima bolesti COVID-19. Budući da djeluju unutar drugih institucija, s njima posluju na način kako nalaže politika zemalja u kojima se nalaze, što je poremetilo uobičajene načine rada centara. Na početku pandemije, kada su pojedine zemlje bile u strogom *lockdownu*, osoblje EDC-ova moralo je mjesecima raditi od kuće, a neki EDC-ovi su i zatvoreni na dulja razdoblja.

Anketa kojom se željelo istražiti kako su EDC-ovi funkcionirali 2020. godine pokazala je da je aktivnost EDC-ova bila znatno manja nego proteklih godina. Negativan utjecaj pandemije na centre zamijećen je u smislu smanjenja provođenja aktivnosti uživo (provođenje konferencija, tribina i sl.). Prijelaz na mrežne aktivnosti u početku je zahtijevao znatno ulaganje vremena i sredstava nauštrb obavljanja drugih djelatnosti. *Online* nastava na fakultetima i „zamor ekrana“ među znanstveno-nastavnim osobljem učinili su mrežne aktivnosti manje privlačnima. Ipak, pozitivno je to što je osoblje pojedinih EDC-ova steklo nove digitalne vještine koje će se vjerojatno pokazati korisnima u njihovom budućem radu. Kao glavno sredstvo informiranja koristile su se društvene mreže, a najpopularnije teme bile su budućnost EU-a, *Brexit*, opće politike EU-a, obrazovanje, kultura te okoliš. Također, ojačana je i suradnja među EDC-ovima kao i suradnja centara s *Europe Directom*, te predstavništvom Europske komisije u zemlji u kojoj djeluju (Europska komisija, 2021a). S obzirom na to da pandemija i dalje traje, očekuje se još veća prilagodba rada institucija i osoblja, bilo da se ona odnosi na poštivanje epidemioloških mjera prilikom održavanja fizičkih aktivnosti ili na prilagođavanje poslovanja digitalnom okruženju.

Zapažanja djelatnika EDC-ova pokazuju da europske teme nisu toliko popularne kako su primjerice bile u počecima ulaska zemalja (u kojima se centri nalaze) u EU. To je s jedne strane velika prijetnja funkcioniranju centara kojima je glavna misija provođenje

informativne politike EU-a, a s druge strane je i veliki izazov jer predstavlja šansu za povećanje popularnosti problematike europskih integracija njihovim predstavljanjem široj zajednici na stručan i zanimljiv način (Czyż, Grzelczak, Kościwicz, 2016). Naravno, budućnost poslovanja EDC-ova ovisi i o budućim politikama EU-a, kao i razvoju zemalja u kojima se nalaze. Europska komisija je krajem 2021. godine donijela prijedlog da 2022. godina bude proglašena Europskom godinom mladih s općim ciljem podupiranja i suradnje s mladim Europljanima. Osobito su naglašene teme zelene i digitalne tranzicije, građanski angažman te promicanje prilika za mlade i naglasak na njihovu budućnost (Europska komisija, 2021c). Očekivano je da će EDC-ovi usmjeriti svoje aktivnosti na spomenute teme, što se i logično nastavlja na njihovo poslovanje jer većina njihovih korisnika pripada skupini mladih. U svakom slučaju, neupitno je da će se osoblje centara u budućnosti i dalje prilagođavati temama relevantnim za zajednicu u kojoj djeluju te provoditi prigodne aktivnosti kako bi podupirali politike i ideje EU-a.

Zaključak

Europski dokumentacijski centri djeluju unutar europske informativne mreže *Europe Direct* s osnovnom svrhom pružanja profesionalnih informativnih usluga o Europskoj uniji, njezinim politikama, strategijama i programima. U Europi postoje 284 ovakva centra, od čega sedam u Hrvatskoj, a djeluju pod vodstvom nacionalnih predstavništva Europske komisije.

Najveći dio građe kojom EDC-ovi raspoložu objavljuje Ured za publikacije Europske unije. Ta je građa vrlo raznolika, izlazi učestalo, pokriva mnoga tematska područja, a u najvećem je dijelu dostupna u elektroničkom obliku. Korisnici centara najčešće su znanstveno-nastavno osoblje i istraživači, ali mogu ih koristiti i svi ostali zainteresirani građani. Istraživanja su pokazala da korisnici često ne znaju izraziti svoju informativnu potrebu, stoga im zaposlenici centara trebaju biti na raspolaganju kao stručnjaci za pretraživanje i korištenje informacija o izvorima EU-a, informativnu pismenost i upravljanje znanjem.

EDC-ovi djeluju u istraživanju i promicanju europskih informacija pa organiziraju predavanja, tečajeve i informativna događanja, programe i slične aktivnosti, nerijetko u suradnji s drugim ovakvim centrima. Iako je u nekim istraživanjima naveden problem njihove slabije vidljivosti kao i manjak zanimanja korisnika za europske teme, EDC-ovi prilagođavaju svoje aktivnosti potrebama i interesima korisnika, a često ih i promoviraju putem društvenih mreža. Za pretpostaviti je da će EDC-ovi i dalje biti dodatna podrška knjižničnom poslovanju s naglaskom na njihovu obrazovnu i komunikativnu ulogu, a sve u cilju zблиžavanja Europske unije i njezinih građana.

Literatura:

1. Czyż, J., Grzelczak, B., Kościewicz, D. (2016) European Documentation Centre as a point of serving scientific information in the field of European Integration Studies. // Żmigrodzka Barbara, Świrad Małgorzata (eds.): Biblioteka na miarę: przestrzeń, zasoby, usługi. Wrocław: Ekonomsko sveučilište. Dostupno na: <https://wir.ue.wroc.pl/info/article/WUT58968ecab48b4093b232b19700007eb2/Centrum+Dokumentacji+Europejskiej++punkt+%C3%85%C2%9Bwizadzenia+informacji+na+temat+integracji+europejskiej;jsessionid=3BFEE06AE904919B474AC526A0874198?lang=en&r=publication&cid=354622> [28.10.2021.]
2. Europska komisija (2021a) *European Documentation Centres : Annual Activity Report 2020*. Interni dokument.
3. Europska komisija (2021b) *Karta „Europska unija oko mene“*. Dostupno na: https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_hr?country=AT [13.11.2021.]
4. Europska komisija (2021c) *Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća o Europskoj godini mladih 2022*. Dostupno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021PC0634&qid=1637508165918&from=HR> [17.11.2021.]
5. Europska komisija (2018) *Europski dokumentacijski centar : prilog 3: smjernice za sporazum o partnerstvu*. Dostupno na: <https://ec.europa.eu/croatia/sites/default/files/docs/guidelines-iii.pdf> [27.10.2021.]
6. Europska komisija (2013) *European Documentation Centres: Challenges for the EDCs' work in the 21st century*. Dostupno na: <https://op.europa.eu/hr/publication-detail/-/publication/e984accf-13bd-4ec3-8443-4f6dfce4f29c> [02.11.2021.]
7. González, Y. M., Terra, A. L. S. (2013) Need for, demand for, and use of European Union information, *Libri*, 63(4), str. 320-338.
8. Katsirikou, A., Rigakou, V. (2017) *From the European Institutions to the European Citizens: the information channels through the European Documentation Centres (EDCs)*. Izlaganje predstavljeno na IFLA WLIC 2017 – Wrocław, Poland – Libraries. Solidarity. Society Dostupno na: <http://ifla-test.eprints-hosting.org/id/eprint/1731/1/168-katsirikou-en.pdf> [13.11.2021.]
9. Katsirikou, A., Rigakou, V., Giannopoulou, A. (2017) *European Documentation Centres in Recent Financial Crisis: Good Practices and Lessons Learned*. Izlaganje predstavljeno na IFLA WLIC 2019 - Athens, Greece - Libraries: dialogue for change. Dostupno na: <http://ifla-test.eprints-hosting.org/id/eprint/2515/1/185-katsirikourigaikou-en.pdf> [27.10.2021.]
10. Kežić Pucketić, I., Siber, L. (2018) Trening seminar za europske dokumentacijske centre, Bruxelles, 22.–23. studenoga 2018. : prikaz seminara, *Pravni vjesnik*, 34(3-4), str. 241-243. Dostupno na: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=313210 [20.11.2021.]

11. Sargent, C., Parker, S., Marcella, R. (2000) The provision of European information to the academic community in university libraries: a case study of a European Documentation Centre, *New library world*, 101(4), str. 161-174. Dostupno na: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/03074800010332829/full/pdf> [03.11.2021.]
12. Tanacković, S. F., Radmilović, D., Badurina, B. (2017) Information about the European Union in an acceding country: A survey of needs and information seeking behavior of public library users in Croatia, *Information Development*, 33(2), str. 133-152. Dostupno na: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0266666916640029> [27.10.2021.]
13. Terra, A. L. (2010) European information users: Topics from a comparative analysis within the European Union, *New Library World*, 111 (5/6), str. 189-202. Dostupno na: https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/03074801011044061/full/html?casa_token=Gv9d8iCE9oAAAAA:6joPdcT_nlsWOW380Xvt7T85gny3k-1K22EmD_LldGryX6lC4t-fBgPHeWGjTinP9kABLb2FvxKGnyaqFTMHZ6VwIYlqGQPZtYwOhhEzxc62Adxcvwxg [02.11.2021.]